

techniki dekoracyjne

uruchom wyobraźnię!

HALINA BRYL-KLING

Jeżeli chcesz w sposób twórczy i niepowtarzalny nadać wnętrzu charakter, wykorzystując do tego celu nie tylko kolor, ale rodzaj oraz strukturę powierzchni, zrób to kierując się tylko własną wyobraźnią...

Wiodące firmy na rynku farb mają w ofercie tysiące kolorów i odcieni, które odpowiednio zastosowane we wnętrzu pozwalają nadać mu charakter zgodny z wolą właściciela. Ale to już nie wystarczy, coraz częściej architekci, projektanci wnętrz, czy indywidualni inwestorzy chcą w sposób dowolny, twórczy, niepowtarzalny nadać wnętrzu charakter, wykorzystując do tego celu nie tylko kolor, ale i rodzaj powierzchni, np. mat, satynę, połysk, czy też indywidualnie kreować strukturę powierzchni ścian, praktycznie bez ograniczeń, kierując się tylko własną wyobraźnią i możliwościami technicznymi użytych materiałów. Nowoczesne tynki i farby dekoracyjne stały się atrakcyjnym materiałem wykończeniowym wykorzy-

stywanym do aranżacji wnętrz, alternatywnym dla farb, tapet czy paneli ściennych. Możliwość mieszania technik aplikacji, czy zróżnicowany czas schnięcia poszczególnych warstw pozwala przez dłuższy (niż to było do tej pory) czas ingerować w powstającą na ścianie fakturę, efekt kolorystyczny czy cieniowanie jednego bądź całej gamy kolorów.

Farby dekoracyjne

Do niedawna wykorzystywane były głównie przez profesjonalistów: artystów, firmy zajmujące się sztukaterią czy renowacją zabytków. Jednak od kilku lat stanowią ciekawą alternatywę dla kryjących farb wewnętrznych lub ich uzupełnienie. Należą tu **dekoracyjne farby półkryjące**, popularnie nazywane **lazurami, bejcami,**

wodorozcieńczalne, zmywalne, występujące w bogatej paletce kolorów. Mogą być stosowane we wnętrzach jak i na elewacjach. Nakładane w technice laserunku dają efekt „przechmurzeń”, „przecierki” na ścianie czy pokrywanym elemencie. Mogą być stosowane na wcześniej pomalowaną ścianę białą lub w kolorze albo w różnych systemach dekoracji tynków szlachetnych, strukturalnych modelowanych na ścianie, jako element wykończeniowy, podnoszący walory dekoracji ściany poprzez uzyskanie efektu przestrzennego na ścianie, suficie, wnęce czy innym dekoracyjnym detalu wnętrza.

Można pokrywać nimi całe wnętrze lub wybrane jego elementy. Niezaprzeczną zaletą tych farb jest ich wysoka wydajność, możliwość dodatkowego rozcieńczenia wodą oraz zmywalność. Łatwość i zróżnicowanie technik nakładania w zależności od użytego narzędzia: gąbki, pędzla, szpachli pozwala każdorazowo uzyskać indywidualnie zaaranżowany efekt na ścianie. Ilość nakładanych warstw farby, intensywność z jaką bę-

dziemy ją rozcierać, np. przy użyciu gąbki morskiej, kolor farby podkładowej czy faktura ściany będą miały wpływ na końcowy efekt. Zastosowanie kilku kolorów lazuru lub jednego nakładanego warstwami w technice „mokre na mokre” lub „suche na suche” pozwala uzyskać na ścianie dodatkowe ciekawe „przechmurzenie” lub efekt cieniowania. Na rynku farb występują w aspekcie matowym, perłowym, transparentnym. W grupie farb dekoracyjnych warto zwrócić uwagę na farby o bardziej gęstej konsystencji występujące w postaci **transparentnych lakierów dekoracyjnych** lub **past** wodorozcieńczalnych o wybarwieniu złota, starego złota, srebra, miedzi, platyny. Są one doskonałe do oryginalnych wykończeń dekoracyjnych na powierzchni wewnętrzne gładkie i fakturowane. Doskonała jest ich przyczepność i odporność na zmywanie, w zależności od oczekiwanego efektu stosowane są jako warstwa finiszowa w systemach dekoracyjnych. Nakładane głównie małą szpachlą lub gąbką, pęd-

fot. Cap Arreghini

fot. Cap Arreghini

fol. Zagłubin

na uderzenia, w pełni zmywalne, nie tracą nasycenia koloru świetnie nadają się do ciągów komunikacyjnych, ścian które chcemy wewnątrz zaakcentować, wyodrębnić. Nadają pomieszczeniu bardzo nowoczesny ponadczasowy, niepowtarzalny charakter.

Tynki dekoracyjne

Szlachetne tynki dekoracyjne cienkowarstwowe produkowane są na bazie mączki wapiennej, akrylu lub żywicy syntetycznych i wysokiej jakości pigmentów oraz specjalnie dobranych wypełniaczy. Pozwala to zachować wysokie walory użytkowe i odporność na wybarwienia. Tynki te nawiązują wyglądem do antycznych tynków weneckich typu *stiuk* lub *grassello*. Wymagana jest wysokiej klasy gładź gipsowa. Przy nakładaniu kilku następujących po sobie cienkich powłok (warstw) materiału i wybliszczeniu specjalistyczną pacą uzyskuje się charakterystyczny połysk, głębię i efekt przenikania barw przypominający efekt polerowanego marmuru.

Tynki te mogą występować jako białe w masie lub barwione komputerowo, podobnie jak farby wewnętrzne na podstawie wzornika kolorów. Mogą być stosowane do wnętrz jak i na elementy elewacyjne. Niekiedy są dodatkowo woskowane, celem lepszego zabezpieczenia powierzchni. W zależności od technik nakładania i zastosowanego podłoża, ilości warstw i zastosowanych kolorów możemy uzyskać wiele indywidualnych efektów dekoracyjnych:

od gładkich lśniących powierzchni z jednokolorowych mas, z których uzyskuje się na ścianie zróżnicowanie odcieni, efekt przenikania, głębi, po efekty wielokolorowe, efekt „kory” lub fakturowania masy dekoracyjnej szpachli typu *grassello*. Efekt końcowy zależy od inspiracji twórczej projektanta, inwestora i umiejętności wykonawcy.

Tynki strukturalne występują w postaci plastycznych drobnociarnistych delikatnych mas mineralnych lub na bazie kwarcu i żywicy akrylowych. Są białe lub barwione w pastelowej ciepłej kolorystyce. Nakładane i fakturowane, modelowane na ścianie przy użyciu paczki lub szpachelki pozwalają uzyskać gładką i nieregularną strukturę „starego tynku” poprzez wywołane na ścianie nieregularne „muldy” – tzw.

tynk wiejski lub efekt ścian z dawnych lat – tynk rustykalny czy przypominający styl włoski, hiszpański,

grecki lub modny ostatnio meksykański. Szczególną odmianą tynku rustykalnego jest *Diapazon* – tynk imitu-

jący piaskowiec. Występuje w bogatej gamie pastelów. Jest to jednowarstwowy tynk dekoracyjny o nowoczesnej recepturze. Szczególnie łatwy w użyciu i pozwalający na szybkie wykonanie dekoracji w ciągu jednego dnia. Efekt delikatnej paczki tynkarskiej zamglonej otrzymuje się przez jednoczesne nałożenie przy pomocy szpachelki dwóch odcieni produktu zgodnie z techniką mieszania „świeżego ze świeżym”. Dodatkowo zabezpieczony jest przed zabrudzeniem specjalnym matowym lakierem, niewidocznym na powierzchni po zaschnięciu.

Dekoracyjny efekt imitujący piaskowiec lub efekt nazywany obrazowo „pieprz z solą” uzyskuje się na innym drobnociarnistym tynku dekoracyjnym typu *marmorino*. Po wstępny zagruntowaniu powierzchni nanoszona jest pędzlem lub wałkiem jedna warstwa podkładu na bazie kwarcu w kolorze nakładanego tynku, po kilku godzinach наносimy na gładko tynk *marmorino* wygładzając go, a następnie specjalną pacą do dekoracji lekko wybliszczając powierzchnię. Po-

dobny efekt uzyskany na *grassello* będzie jednak znacznie delikatniejszy. Warstwę podkładową możemy przygotować w odmienny sposób, wywołując na niej „żyły” z tynku *marmorino*, a następnie po wyschnięciu, podobnie

jak poprzednio, наносimy kolejną warstwę tynku na gładko, wybliszczając pacą.

Modny ostatnio wśród projektantów i architektów wnętrz i chętnie wykorzystywany we wnętrzach stylizowanych na antyczne jest efekt trawertynu nawiązujący do naturalnego kamienia o tej samej nazwie, ale dający dużo więcej możliwości kolorystycznych i możliwości nanoszenia tynku na kolumny i inne elementy obłe, łuki itp. W tym przypadku warstwę podkładową tynku *marmorino* nakładamy na gładko i pozostawiamy do wyschnięcia. Kolejną warstwę tynku nakładamy pacą, starając się, aby nie były widoczne łączenia na ścianie i „drapiemy” pacą plastikową lub nierdzewną stalową typu „japonka”, poziomo, podobnie jak układają się stoje w naturalnym kamieniu. Po wyschnięciu nakładamy gąbką, pędzlem lub pacą farbę dekoracyjną – lazur w kolorze ciemniejszym niż kolor tynku. Możliwy jest też efekt wielokolorowy lub cieniowanie powierzchni przy użyciu kilku kolorów farb dekoracyjnych.

fol. Dęszner

lem. Niekiedy wykorzystuje się tu technikę „tepowania” na dekorowanym elemencie, np. sztukaterii lub wywołania na gładkiej powierzchni stiuku „żyły” á la marmur.

Odrębną grupę farb dekoracyjnych łatwych do wykonania stanowią gęste farby dekoracyjne do modelowania na ścianie, czy to specjalnym wałkiem dekoracyjnym o dobranej do efektu strukturze, np. skórki pomarańczy, czy to modelowane na ścianie pacą lub grzebieniem glazurniczym. Wszystko to pozwala wykreować indywidualny wizerunek ściany. Po

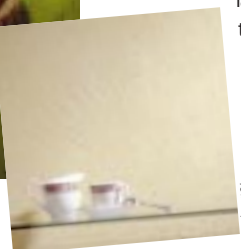
nałożeniu wałkiem warstwy podkładowej farby, przystępujemy do wykonania nierdzewną pacą delikatnej w dotyku faktury. Jeśli do fakturowania ściany wykorzystamy białą farbę, nadając jej nowoczesną, awangardową strukturę to do wykończenia możemy użyć „gel-kolorów”, czyli farb żelujących, wolno schnących, nakładanych nierdzewną pacą w 12 podstawowych ostrych kolorach. Możemy je stonować mieszając ze specjalnymi preparatami o wybarwieniu złota, perły oranżu, fioletu lub matu. Otrzymane w ten sposób powierzchnie są odporne

fol. Caparol

fol. Far Dekorator

fol. Zagłubin

for: Cap Arrepen

for: Cap Arrepen

Techniki mieszane

Najczęściej dotychczas stosowaną oprócz malowania farbą, techniką pokrywania ścian było wykorzystanie tapety pomalowanej farbą do ścian. Na rynku dostępny jest szeroki wachlarz **tapet z włókna szklanego** o zróżnicowanych strukturach, które przeznaczone są do malowania. Chętnie stosowane są w pomieszczeniach, w których trzeba ukryć pęknięcia tynków lub drobne nierówności podłoża. Pojawiły się na rynku jako efekt trendu ekologicznego w segmencie pokryć ściennych, gdyż włókno szklane to produkt naturalny, a dodatkowo niepalny, nietoksyczny, odporny na wilgoć i antyelektrostatyczny. Połączenie tapety z równie ekologicznymi farbami kryjącymi, a następnie nałożenie na tak przygotowane podłoże kolorowego lazuru (dowolną techniką laserunku) pozwala uzyskać nie tylko ciekawy niepowtarzalny efekt kolorystyczny, ale również wykończenie ściany w pełni przyjazne człowiekowi. Ponadto na pomalowaną tapetę z włókna szklanego można nałożyć wałkiem lub natryskowo różnokolorowe płatki zanurzone w akrylu, popularnie nazywane chipsami, które poza walorami estetycznymi tworzą na pokrywanej powierzchni „film” zabezpieczający przed zabrudzeniami i uszkodzeniami powierzchni tapety. Produktem również naturalnym nadającym się na niezbyt równe i dobrze przygotowane powierzchnie są **tapety typu rauhfaser**, wykonane z kilku warstw papieru, w którym znajdują się różnej wielkości włókna drzewne, co pozwala na zróżnicowanie ich faktur. Zaleca się ich malowanie zaraz po ułożeniu. Dają się malować wielokrotnie, zatem możemy je dowolnie przemalowywać. Alternatywą są dostępne na rynku **tapety winylowe przeznaczone do malowania** o bogatym wzornictwie. Podobnie jak poprzednie charakteryzują się wysoką odpornością na zmywanie, odbarwienia i uszkodzenia mechaniczne. Nowością na rynku są **tapety ścienne typu pastorałe** mające postać koloro-

wej grafiki, o szerokim wachlarzu naturalnych wzorów i kolorów. Jest to pokrycie ścienne imitujące naturalne materiały. Osiągnięte na ścianie efekty są stworzone poprzez kombinację użytych wzorów tapet i nakładanej kolorowej warstwy wykończeniowej.

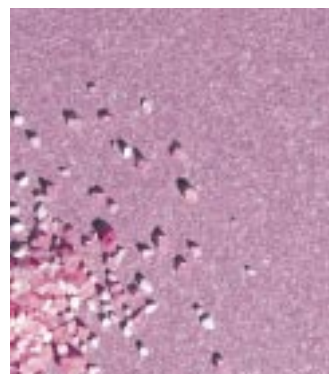
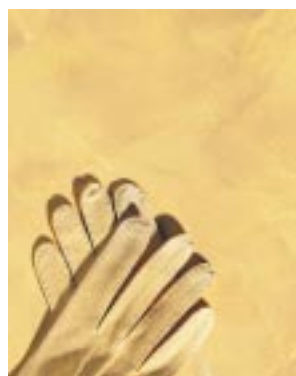
Wspomniane wcześniej kolorowe **płatki(chipsy)** o różnej grubości mogą być również nakładane bezpośrednio na ścianę pomalowaną farbą. W zestawach katalogowych znajdują się gotowe zestawy kolorystyczne – podłoża do płatków, co ułatwia podjęcie decyzji przed aplikacją na ścianę. Należy podkreślić, że taki zestaw posiada walory zabezpieczające ścianę przed zabrudzeniem i ułatwia utrzymanie jej w czystości.

Innym rozwiązaniem dekoracyjnym wysoce wytrzymałym jest „**natryśnięcie**” **kolorowego tynku na pomalowaną ścianę** pistoletem do natrysku. Dzięki zróżnicowanym wielkościom dysz można uzyskać różnej wielkości „grudki” przyklejone do ściany. Bardzo ważny jest właściwy dobór koloru farby stanowiącej podłoże do dyspersji tynku z kolorem natryskiwanego tynku. Jest on bowiem widoczny w postaci różnej wielkości „grudek” na tle kolorowego podłoża.

Bardzo modną ostatnio dekoracją są **fakturowane na ścianie tynki i szpachle dekoracyjne dodatkowo pokrywane farbami dekoracyjnymi techniką laserunku**. Tynki występują w postaci kolorowych mas o delikatnej konsystencji. I tak gładką powierzchnię stiuku możemy zafakturować nakładając kolejną warstwę tego tynku „placami”, a następnie wyblyszczając fakturę pacą uzyskamy efekt kory. Po wyschnięciu nakładamy lazur w jednym lub wielu kolorach o aspekcie matowym lub połyskowym. Podobnie możemy wykończyć inny rodzaj tynku szlachetnego – *grassel-ło*. Nakładamy go nierdzewną pacą, najpierw na gładko pierwszą warstwę tynku i pozostawiamy do wyschnięcia. Następnie nakładamy drugą warstwę tynku jednocześnie fakturując ją w zależności od stylu, w jakim ma być utrzymane wnętrze. Fakturą mogą być drobne żyły, chropowatości, muldy czy wzory strukturalne, geometryczne. Po całkowitym wyschnięciu zafakturowanej po-

for: TBO

Dekor gipsowy do przyklejenia na ścianie i pomalowania, cena 13,99 zł (Fax Dekorator)

for: Fax Dekorator

for: Caparol

for: ne wien

wierzchni nakładamy kolorowy lazur gąbką w jednym lub kilku kolorach. Możemy łączyć aspekt matowy z perłowym, stosując metodę „suche na suche” lub „mokre na mokre”. Zaleca się, aby poszczególne warstwy były różnokolorowe, a pierwsza warstwa lazuru matowa, druga perłowa. Należy zwrócić uwagę, iż pierwsza warstwa lazuru jest szybko wchłaniana przez podłoże (*grassello* jest produktem wapiennym), co należy uwzględnić przy doborze koloru lazuru. Tynki dekoracyjne typu *stiuk* czy *grassello* w wersji gładkiej można dekoracyjnie wykończyć lakierami lub pastami metalizującymi, np. złotą lub srebrną nakładaną nierdzewną szpachelką. Dodatkowo, jeśli nie stosujemy zmywalnej farby dekoracyjnej, powierzchnię stiuku zabezpieczamy specjalnymi *woskami*.

Podobną technikę przecierania faktury tynku strukturalnego możemy zastosować w odniesieniu do modelowanych tynków drobnoziarnistych, stosowanych głównie we wnętrzach rustykalnych, stylizowanych na wiejskie, etniczne itp. I tak efekt rustykalny uzyskuje się modelując plastikową pacą gotową do użycia masę o delikatnym ziarnie. Po wyschnięciu zafakturowanej masy przemasowujemy ją dokładnie wałkiem stosując gęstą farbę, tzw. *fond*, należącą do stosowanego systemu dekoracji, która nakładana jest w celu wyrównania chłonności podłoża i nadania mu jednolitego koloru. *Fond* jest biały lub w kolorze dobranym do ostatecznej warstwy w postaci farby dekoracyjnej, tzw. *nuance*, dla którego jest podkładem kolorystycznym. *Nuance* nakładany jest pędzlem lub gąbką na całej powierzchni ściany, a następnie

jeszcze na mokro „ściągną” specjalną pacą z gąbką-talorkiem. Taki sposób wykańczania pozwala wydobyć głębię faktury na ścianie. Aby ułatwić sobie stosowanie tej dekoracji można skorzystać z zestawów katalogowych lub stworzyć własne kompozycje. Efekt „starego muru” powstaje poprzez wywołanie za pomocą szpachli na ścianie z drobnoziarnistej masy tynku w kolorze pasteli, „muld” lub innych wzorów strukturalnych. Możemy nadać mu dodatkową wyrazistość poprzez nałożenie na tak uzyskaną fakturę farby dekoracyjnej w odpowiednim kolorze. Mocna struktura tynku sprawi, że niecała powierzchnia ściany zostanie pokryta farbą dekoracyjną, stąd obok efektów „przechmurzeń” charakterystycznych dla lazuru, wywołamy dodatkową głębię, uzyskaną przez porowatość powierzchni faktury tynku oraz samą fakturę. Głębiej położone warstwy faktury tynku mogą pozostać nieprzemalowane farbą dekoracyjną. Tak wykonane powierzchnie w efekcie rustykalnym, czy starego muru są zmywalne i łatwe w użytkowaniu. Jeśli znudzi nam się dorychczasowa kolorystyka, możemy przemalować fakturę ścian na dowolny kolor, najlepiej farbą z systemu dekoracyjnego, a następnie nałożyć „przecierkę”. Efekt „przestrzenny”, lecz o zupełnie innym charakterze uzyskamy stosując papier arabski. Zagruntowaną i pomalowaną w odpowiednim kolorze ścianę pozostawiamy do wyschnięcia. A następnie ponownie nakładamy grubą warstwę farby i wklejamy arkusze „zmiętego” papieru arabskiego na tzw. cegiełkę, by nie było widać łączeń. Wklejony arkusz przemasowujemy półsuchym wałkiem z farbą. Po dokładnym wyschnięciu faktury, całą ścianę pokrywamy farbą dekoracyjną z systemu dekoracyjnego w zestawie katalogowym lub dowolnie indywidualnie dobranym. Lazur nakładamy gąbką, rozcierając farbę, tak samo jak na gładkiej powierzchni ściany. Wykorzystując jako podkład tynk drobnoziarnisty czy farbę kwarcową możemy uzyskać dekoracyjny efekt wykończenia ścian typu „pieprz z solą” czy *afresco*. Uzyskamy go nakładając na ziarniste podłoże warstwę szlachetnego tynku dekoracyjnego, a następnie wyblyszczając go. Metalizujące lakiery czy pasty możemy wykorzystać dodatkowo przy wykonywaniu trawertynu, nakładając je podobnie jak barwione farby dekoracyjne gąbką lub nierdzewną szpachelką jako warstwę finiszową lub pośrednią. Daje to nieskończenie wiele możliwości kreowania powierzchni ściany, daleko odbiegających od naturalnej kolorystyki trawertynu, który dla twórcy dekoracyjnej powierzchni ściany staje się jedynie wspólną inspiracją. ■

Szablony dekoratorskie pozwalają na wykonanie faktury płaskorzeźby poprzez nakładanie szpachelką barwionej masy lub też w formie płaskiej nakładając farbę małą gąbką. Ceny: szablony – 10x14 cm 7,99 zł; 14x45 19, 98 zł; masa Relief 1l/34,74 zł (Fax Dekorator)

for: Fax Dekorator

Naszym Czytelnikom konsultacji udziela
Halina Bryl- Kling
właściciel salonu dekoracyjnych pokryć ściennych H-art Line
hartline@hartline.com.pl
0502-55-44-45

for: Fax Dekorator